

Asia: TEM/1225/00.04.01/2016

## **Työaikasääntelyä selvittävän työryhmän mietintö - työaikalaki**

### **Yleistä**

#### **Onko ehdotettu uusi työaikalaki mielestänne hyväksyttävissä?**

Kyllä, mutta edellyttää perusteellista jatkovalmistelua

#### **Yleiset kommentit esityksestä:**

Työaikalain yhtenä tärkeimpänä tavoitteena on korostaa työntekijän työsuojeluperiaatetta. Koska työntekijöiden terveelliset ja turvalliset työolot on otettava huomioon työaikoja ja lepotaukoja suunniteltaessa, pitää työaikalain määräysten tukea tätä suojeluperiaatetta. Tämä periaate pitää ottaa mukaan työaikalain

#### **Nykytilan kuvausta koskevat kommentit:**

-

#### **Esityksen tavoitteita ja keskeisiä ehdotuksia koskevat kommentit:**

-

### **Vaikutukset**

#### **Onko esityksen vaikutusarviossa jäänyt mielestänne joitain keskeisiä vaikutussuhteita huomioimatta? Jos kyllä, niin mitä?**

Ehdotukseen on otettu ns.opt-out käsite, joka on vieras käsite Suomessa. Vaikka sen käyttööotto edellyttää työehtosopimusta, ei sen vaikuttavuudesta ole tietoa. Se pitää poistaa esityksestä.

#### **Mitkä ovat sellaisia vaikutuksia, joita esityksessä tulisi analysoida tarkemmin?**

-

#### **Kuinka arvioitte esityksen vaikuttavan työnantajan hallinnolliseen taakkaan? Lisääkö vai vähentääkö esitys kokonaisuudessaan työnantajan hallinnollista taakkaa?**

-

**Onko teillä esittää materiaalia, lähteitä tai kirjallisuutta, joihin mielestänne jatkovalmistelun aikana olisi hyvä kiinnittää huomiota?**

-

**Muut vaikutusarviointiin liittyvät kommentit:**

-

## 1 Luku Soveltamisala

**Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:**

-

**Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:**

Työaikalain soveltamisalan ulkopuolelle joutuvien henkilöryhmien määrän pitää olla suppea, Esim. 2 kohdan mukaisen kirjauksen pitäisi johtaa suppeaan soveltamisalaan, eikä sen laajenemiseen. Kohta 2 on edelleen hyvin tulkinnallinen ja vaarana on soveltamisalapoikkeuksen käyttöalan laajeneminen, mikä ei voi olla sen tarkoitus.

**Minkä työntekijäryhmien/ammattien/työntekijöiden tulisi kuulua työaikalain soveltamisalaan ja vastaavasti keiden tulisi olla soveltamisalan ulkopuolella?**

-

## 2 luku. Työajaksi luettava aika ja varallaolo

**Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:**

Matkustaminen on luettava työajaksi. Sitä ei voida pitää lepoaikanaakaan, koska työntekijä ei ole silloin täysin vapaa työtehtävistään, vaan on työnantajan käytettävissä.

**Kaikki aika joka liittyy työnantajan antamiin tehtäviin, ei kuulu työajan määritelmän piiriin (esim. matkustaminen ja koulutus eräissä tilanteissa). Työryhmävalmistelun aikana keskusteltiin myös vaihtoehdosta, jossa laissa olisi säädetty työhönsidonnaisuus ajasta, joka ei olisi työaikaa, mutta sitä ei myöskään laskettaisi lepoaikoihin. Miten mielestänne esim. matkustamista ja koulutusta koskevaa työaikasääntelyä tulisi kehittää?**

Nykytilaa täsmentämällä

**Voitte tarkentaa edellistä vastaustanne tähän:**

-

**Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:**

Kohtuuttomuutta arvioitaessa pitää ottaa huomioon myös säännöllisesti tapahtuvat lyhyet esim. ½-1 tunnin varallaolot. Tämä kuormittaa myös työntekijää, jos viikonloppu on lähtökohtaisesti vapaata, mutta sitä kuormittaa lyhyt aamuvarallaolo.

Jos varallaoloajan aikana työtehtävät toistuvat, on kysymys kokonaisuudessaan 3 §:n mukaisesta työajasta.

Kohtuuttomuutta arvioitaessa pitää työntekijän oma kokemus ottaa huomioon. Siihen pitää ottaa kantaa myös, että mitä tapahtuu, jos varallaolo on ollut kohtuutonta.

### 3 luku. Lakiin perustuvat säännöllisen työajan järjestelyt

**Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:**

-

**Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:**

-

**Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:**

3 kohtaa pitää muuttaa niin, että koskee ympärivuorokautista toimintaa eikä pääosaa. Pääosa-sana laajentaa sosiaali- ja terveystalvveluita jaksotyön piiriin. Kuitenkin kotihoitopalvelut voivat kuulua jaksotyön piiriin sen toiminnan luonteen vuoksi. Kuten esityksessä mainitaan, että yhteiskunta menee 24/7 suuntaan, silloin ko. kohta pitää olla samassa linjassa esitystekstin kanssa.

**Puuttuuko säännöksestä sellaisia toimintoja, joiden osalta käytetään jaksotyöaikaä tai sitä olisi tarpeellista käyttää?**

-

**Sisältyykö säännökseen sellaisia toimintoja, joiden osalta jaksotyöaikaä ei tulisi käyttää?**

Palo- ja pelastustoimi sekä ensihoito.

**Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:**

Valvonnan piiriin ei voida jättää vain säännöllisesti tehtyä yötyötä vaan myös tilapäiset, koska työntekijän työsuojeluperiaate on otettava huomioon myös tilapäisen yötyön osalta.

**Onko tehtäviä, joita tehdään jatkuvasti yöaikaan, mutta ne jäävät säännöksen ulkopuolelle?**

-

**Mikä tulisi olla määräävä tekijä, joka mahdollistaa yötyön tekemisen?**

-

**Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:**

-

### 4 luku. Sopimukseen perustuva säännöllinen työaika

**Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:**

-

**Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:**

-

**Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:**

-

**Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:**

Paluu edelliseen työaikamuotoon pitää turvata, kun joustotyöaikasopimus päättyy ellei toisin sovita.

**Missä tehtävissä joustotyön tulisi olla mahdollista ja vastaavasti mistä tehtävissä joustotyötä ei tulisi käyttää?**

-

**Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:**

-

**Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:**

-

**5 Luku. Säännöllisen työajan ylittäminen ja sunnuntaina ja kansallisena juhlapäivänä tehtävä työ**

**Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:**

-

**Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:**

Lisätyön-käsite pitää olla samantyyppinen kuin ylityön eli että siitä sovitaan kutakin kertaa varten erikseen ja ei voida sopia työsopimuksella. Ristiriitoja syntyy, jos lisätyöstä voidaan sopia työsopimuksella ns. kiinteässä osa-aikatyössä, mutta ei uudessa vaihtelevassa työaikasopimuksessa. On oltava yhdenmukainen tässä asiassa.

Esityksen mukaan matkoista pitäisi syntyä kustannuksia, jotta lisätyöstä voidaan kieltäytyä. Pelkkä matka pitäisi riittää syyksi.

**Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:**

Ylityön enimmäismääriin pitää saada kattorajat. Enimmäismääriä ei voida kasvattaa uudella työaikalailailla, mikä on vastoin työntekijän suojelua.

**Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:**

-

**Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:**

-

**Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:**

-

**Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:**

-

**Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:**

-

## 6 Luku. Lepoajat

**Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:**

Päivittäinen lepoaika pitää olla työvuoron keskellä ellei työntekijän kanssa toisin sovita. Päivittäisen tauon osuminen alku- tai loppupäähän ei toteuta sen alkuperäistä tarkoitusta vaan tauko pitää olla työvuoron keskellä tai keskivaiheilla, jotta lepotauko toteutuu tehokkaimmin.

Koska tauko on omaa aikaa, pitää siitä pystyä viettämään koko osa omiin tarkoituksiinsa eikä vain olennainen osa (s.133).

**Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:**

Vuorokausilepo pitää olla myös jaksotyössä 11 tuntia. Ei ole mitään perusteita esittää, että vain tähän yhteen työaikamuotoon pitäisi noudattaa huonompaa vuorokausilepoa. Koska jaksotyöaika on kuormittava työaikamuoto, pitää sen parissa työskenteleville taata 11 tunnin lepotauko riittävän palautumisen vuoksi. Vain poikkeuksellisissa ja tilapäisissä tilanteissa, voisi lepotauko olla 9 tuntia.

Saamatta jääneen vuorokausilevon korvaavuusaika pitää olla mahdollisimman lyhyt. Yksi kuukausi on liian pitkä aika. Se ei enää palvele vuorokausilevon menettämistä. Vuorokausilevon saamatta jääminen pitää lyhentää säännöllistä työaikaa samoin kuin viikkolevossa Se pitää se näkyä myös omana merkintänä työvuoroluettelossa, jotta niiden seuraaminen helpottuu. Seuraaminen on työntekijän työsuojelun kannalta tärkeää, koska vain tällä lailla sen toistuvuuteen voidaan puuttua ja estää sen säännöllinen rikkominen.

**Mitä vaikutuksia näette muutoksilla olevan erityisesti jaksotyössä?**

Työn kuormittavuus kasvaa ja vaikuttaa työssäjaksamiseen, kun kuormittavuutta pitää no. välttää työaika-suojelua parantamalla jaksotyöläisten osalta. Riittävä vuorokausilepo on taattava työaikalaililla.

**Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:**

-

**Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:**

-

**Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:**

Saamatta jääneen viikkolevon korvaavuusaika pitää olla mahdollisimman lyhyt. Kolme kuukautta on liian pitkä aika. Se ei enää palvele viikkolevon menettämistä. Kun viikkolevon saamatta jääminen lyhentää säännöllistä työaika, pitää se näkyä omana merkintänä työvuoroluettelossa, jotta niiden seuraaminen helpottuu. Seuraaminen on työntekijän työsuojelun kannalta tärkeää, koska vain tällä lailla sen toistuvuuteen voidaan puuttua ja estää sen säännöllinen rikkominen.

## 7 luku. Työaika-asiakirjat

**Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:**

-

**Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:**

Lisättävä 25 §:n ja 28 §:n mukaiset korvaavuus lepoajat.

**Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:**

-

**Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:**

-

## 8 luku. Säännösten pakottavuus

**Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:**

-

**Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:**

Listan 3.kohta laajentaa liukuvasta työajasta sopimista valtakunnallisiin työehtosopimuksiin, kun enää ei vaadittaisi yksittäisen työntekijän suostumusta. Nykyinen kirjaus on pidettävä.

**Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:**

-

**Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:**

-

**Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:**

-

**Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:**

-

## 9 luku. Erinäiset säännökset

**Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:**

-

**Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:**

-

**Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:**

-

**Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:**

-

**Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:**

-

**Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:**

-

**Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:**

-

**Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:**

-

**14 luku. Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset**

**Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:**

-

**Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:**

-

Saarikoski Riitta  
Suomen lähi- ja perushoitajaliitto SuPer ry